

Tyresö kommun
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare
08- 578 295 18
kristin.norrbom@tyreso.se

TJÄNSTESKRIVELSE

2019-03-04

1 (7)

Diarienummer
2019/KS 0116 10

Kommunstyrelsen

Information om behovsanalyser för verksamhetsutveckling gällande verksamhetsområde 11 Väghållning och park inför kommunplan 2019-2022, budget 2020

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut till kommunstyrelsen

- Informationen noteras.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Britt-Marie Lundberg Björk
Chef Medborgarfokus och Tekniska kontoret

Beskrivning av ärendet

Inför 2017 prövades en ny metod för långsiktig behovsanalys i förvaltningarna. Behovsanalyserna har ett femårsperspektiv och beskriver hur verksamheterna behöver utvecklas för att möta framtidens behov. Analyserna var en del av

underlaget för det strategiska arbetet med kommunplan 2015-2018 med budget för 2018 samt för nämndernas planeringsarbete för 2018 och framöver. Behovsanalyserna är kopplade till kommunens omvärldsanalys, mål, vision samt verksamhetsutveckling.

Förvaltningarna har gjort en uppföljning av 2018 års behovsanalys, med en analys och prioritering av vilka förändringar som kommer att påverka verksamhetsområdet framöver.

Kommunstyrelseförvaltningen överlämnar analysen till kommunstyrelseförvaltningen för vidare hantering inom ramen för kommunplan 2019-2022 och budget för 2020.

Behovsanalys

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram behovsanalys för verksamhetsutveckling inom kommunstyrelsens verksamhetsområden.

Uppföljning av behovsanalysen 2018

För perioden 2017-2020 skulle verksamhetsområde 11 enligt kommunplan få ökat kommunbidrag för gatu- och parkdrift med 1,6 miljoner kronor årligen vilket inte infriats. Inte heller 2018 tillfördes de extra medlen för ändamålet.

I behovsanalysen 2017 och 18 angavs att VA-verksamheten börjar tillämpa en ny fördelning av kostnaderna för dagvattenhantering från 2018. Kostnader för väghållning och park ökade i och med detta från 2018 med cirka 700 000 kronor. En motsvarande ökning av kommunbidraget har inte skett.

Kommande förändringar som påverkar förutsättningarna för verksamhetsområdet

Investeringsanslag

Miljö-och trafikavdelningen har tre investeringsanslag till förfogande för verksamhetsområdena ”väghållning och park” samt ”miljö och trafik”. Det ena är ett samlingsanslag på 9 miljoner kronor och det andra ett cykelplansanslag på 6 miljoner kronor. Det tredje, som införts 2019, är för beläggningsunderhåll

(asfalt) på 10 miljoner kronor. Samlingsanslaget är till verksamheternas allmänna investeringsbehov som till exempel maskiner och fordon för att klara uppdragen i kärnverksamheten, men även för infrastruktur som trafiksäkerhetsåtgärder, säkra skolvägar, tillgänglighetsanpassningar (till exempel busshållplatser och övergångsställen), utsmyckningar och nya planteringar med mera. Cykelplansanslaget är till för att utföra de åtgärder som är utpekade och beslutade enligt kommunens cykelplan. Med samlingsanslaget och cykelplansanslaget följer inte någon uppskrivning av driftanslaget (kommunbidraget) för de ökade kapitaltjänstkostnaderna eller driftkostnaderna som investeringarna innebär. Detta betyder att varje investering som görs urholkar driftanslagen och får konsekvenser för driften. Det är en ohållbar situation och verksamheterna kan inte investera på detta sätt i längden. För beläggningsunderhåll får verksamheten årligen ökade anslag för kapitaltjänstkostnaderna.

Genomlysning av gatu-, park och naturvårdsenheterna

Den genomlysningen av gatu-, park och naturvårdsenheternas verksamheter, styrning och ekonomi som påbörjades 2018 ska färdigställas under våren 2019. Verksamheterna räknar med vissa strukturella, personella, styrande och ekonomiska förändringar till följd av genomlysningen.

Parkenheten tar över drift från fastighetsavdelningen

Från april 2019 tar parkenheten över all barmarksdrift på 68 kommunala fastigheter (förskolor, skolor, boenden med mera) som tidigare legat på entreprenad i fastighetsavdelningens regi. Förändringen innebär strukturella och arbetsledande förändringar samt nyanställningar. En överenskommelse ska skrivas mellan de två verksamheterna som reglerar uppdrag och ersättning.

Upprustning, nyinvesteringar och drift av Fornuddsparken

Under slutet av 2016 påbörjades arbeten med att rusta upp Fornuddsparken inklusive forngravsområdet. Arbetena intensifierades 2017 och 2018 och fortgår uppskattningsvis till 2022. Investeringarnas kapitaltjänstkostnader kommer att belasta verksamhetsrådets driftbudget. En stor del av ytorna kommer att kräva betydligt mer intensiv skötsel, jämfört med idag, varpå skötselkostnaderna också kommer att öka.

Parkförtätning i Trollbäcken

Det finns ett politiskt uppdrag att det ska anläggas 7-10 parker i Trollbäcken enligt det parkprogramsarbete som pågår. När det anläggs fler parker behöver parkanslagen kompenseras ytterligare. Storleken på ökade driftskostnader kan inte beräknas innan beslut om parkerna fattas.

De gröna och blå värdena

Tyresöborna uppskattar de gröna och blå värdena i kommunen. Många nya grönytor ska utvecklas under den närmsta tiden vilket innebär mer intensiv skötsel och drift. För att kunna förstärka och utveckla de goda livsmiljöerna som möjliggör rekreation, lek och motion krävs mer personella resurser till park- och naturverksamheterna. En förstärkning med tre tjänster (en i Östra Tyresö, en i centrala Tyresö/Bollmora och en i västra Tyresö/Trollbäcken) behöver tillsättas snarast för att bibehålla ambitionsnivån. Kostnaden för detta uppgår till cirka 2 miljoner kronor.

Naturvård

Tyresös invånare betonar i undersökning efter undersökning de gröna och blå värdena i kommunen. Projektet ”Attraktiva Alby”, har pekat ut en rad åtgärder i reservatet/friluftsområdet som ska genomföras och som kräver mer skötsel. Det blir högre och högre tryck på ytorna i Alby och därmed mer att sköta men den ersättningsnivå naturvårdsenheten får från fritidsenheten räcker inte. Verksamheten går back varje år med cirka 400 000-500 000 kronor. Fritidsenheten behöver höja ersättningen till naturvårdsenheten alternativt att kommunbidraget förstärks med motsvarande belopp. Stormar som till exempel Alfrida 2019-01-02 medför väldigt många nerfallna träd och det ser ut att allt bli vanligare med stormar/starka vindar i kombination med nederbörd som faller träd och skapar hinder och egendomsskador. Tekniska kontoret behöver en bättre beredskap för oväder och dess konsekvenser.

Två nya naturreservat bildas under 2019-2020, Telegrafberget och Barnsjön. När reservatsbildningen är klar tar naturvårdsenheten på tekniska kontoret över driften utan att extra anslag beslutats. Våra sjöar växer igen och efterfrågan på vassfria strandområden ökar samtidigt. Vassklippning behöver utföras i större utsträckning än idag och med en tätare kontinuitet. Personalstyrkan på Naturvårdsenheten behöver utökas med en tjänst för att klara de nya

utmaningarna i ett växande Tyresö. Kostnaden för detta uppskattas till 700 000 kronor. Verksamheten får nya lokaler i Alby i slutet av 2019 eftersom de gamla var utdömda av arbetsmiljö- och tillgänglighetskäl. Det är naturligtvis mycket efterlängtat men det betyder också kraftiga hyreshöjningar i storleksordningen 1,3 miljoner kronor. Sammantaget betyder det att verksamheten behöver förstärkas med cirka 2,5 miljoner kronor.

Väghållning - större driftområde

Förnyelsetakten och utökningen av väginfrastruktur i kommunen har ökat markant de senaste åren och kommer så att göra under överskådlig tid framöver. De vägar som kommunen tar över från vägföreningar belastar driften på två sätt, dels genom investeringarnas kapitaltjänstkostnader och dels genom daglig drift i form av väghållning, sommar som vinter. Under senare år har gatuverksamhetens driftområde utökats utan ekonomisk kompensation, som exempel kan nämnas Nytorpsvägen, Breviksvägen, Strandallén och Bollmora gårdsväg. Nyanläggandet av Brakmarsvägen och Ugglevägen med omnejd kommer att utöka driftområdet än mer. Likaså bostadsprojekten Skogsstaden, Trädgårdsstaden, Grindstolpen, Järnet 11, Temyntan och Kryddvägen med flera. I början av 2019 tar verksamheten över det första kvarteret i Norra Tyresö centrum. Utöver de uppskrivningar som krävs för att klara av de kapitaltjänstkostnader som investeringarna medför krävs även mer personella resurser. Ingen personell kompensation har tillsats på senare år trots den starka expansionen. En utökning motsvarande två tjänster behöver tillsättas under planperioden för att bibehålla servicenivån, vilket motsvarar cirka 1,4 miljoner kronor.

Vägbidrag och dagvattenavgifter

Väghållning och parkverksamheten delar ut ett vägbidrag på cirka 700 kr/år till hushåll med permanentboende på Östra Tyresö som ingår i en vägförening. Det handlar om cirka 1 000 hushåll och cirka 700 000 kronor. Syftet är att kompensera för att övriga tyresöbor även sliter på dessa vägar. Förutom kostnaden är det årligen ett omfattande arbete att klargöra vilka som har rätt till bidraget eftersom fritidshus omvandlas till permanentboende och nya detaljplaner medför att kommunen tar över driften från vägföreningarna successivt. Till grund ligger ett gammalt beslut som borde ses över.

VA-verksamheten började tillämpa en ny fördelning av kostnaderna för dagvattenhantering från 2018. Kostnader för väghållning och park har därmed ökat med cirka 700 000 kronor från 2018. En motsvarande ökning av kommunbidraget behövs.

Trafikbullerfrågor

Fler och fler hushåll lyfter trafikbullerproblem. Verksamheten håller på att ta fram ett förslag till åtgärdsplan. När den är klar behöver politiken ta ställning till åtgärdsambitioner och kostnader.

Synpunkter/felanmälan/kommunikation

Verksamheterna får, från ett redan mycket stort antal, fler och fler synpunkter och felanmälningar att hantera. Ett enda snöfall kan generera hundratals synpunkter. Det finns ett stort behov av förebyggande kommunikation och strukturella förändringar av mottagande, fördelning och hantering av synpunkterna och felanmälningarna.

Prioriterade utvecklingsområden

Parkverksamheten kommer att öka personalstyrkan, fortbilda medarbetarna, höja kompetensen samt trimma arbetsledningen och arbetssätt för att klara nya åtaganden med att sköta all barmarksskötsel åt fastighetsavdelningen samtidigt som övriga uppdrag ökar.

Att genomföra de strukturella, personella, styrande och ekonomiska förändringar som kan bli resultatet av den genomlysningen av verksamheterna inom gata, park och naturvård som pågår.

Stort fokus kommer att ligga på att förstärka och utveckla de goda livsmiljöerna som möjliggör rekreation, lek och motion i både reservat, friluftsområde och bostadsnära natur genom att till exempel göra dem mera tillgängliga och attraktiva.

Fokus kommer också att ligga på att utveckla och utöka ytor som gynnar biologisk mångfald och pollinerande insekter samtidigt som de förskönar områden och förenklar skötseln genom att till exempel sköta gräsytor som

blomsterängar på flera platser i kommunen. Park- och parkliknande förtätningar ska också genomföras.

Nya ytor för att ”tomtlösa” invånare ska kunna ”Odlas utan trädgård” ska anläggas under året.

En satsning på trafiksäkerhet, framkomlighet, och trygghet i trafikmiljön planeras för 2019 i enlighet med den trafiksäkerhetsplan som håller på att tas fram. Fler cykelåtgärder ska genomföras, sopsaltningen ska utökas, busshållplatser och övergångsställen ska säkras och tillgänglighetsanpassas.

En utökning av sopsaltning av gång- och cykelvägar planeras.

En förnyring av maskinella resurser till gatu-, park och naturverksamheten påbörjades 2018 för att bli ytterligare mer effektiva och anpassningsbara till nya bostadsområden med andra behov som bland annat Norra Tyresö Centrum och Hasselbacken. Ytterligare förnyring och förnyelse behövs 2019 och kommer att genomföras.

